

Gerardus (Gerard) Jacobus Veldman is geboren te Noord-Scharwoude op 3 januari 1918. Hij was de enige zoon van Jacob Veldman en Cornelia Komen. Gerard had een jongere zus Annie. Hij verhuisd veel met zijn ouders in de hoop elders het beter te hebben als boeren.

In 1934 besluiten zijn ouders voor de toekomst van Gerard en zijn jongere zusje te gaan wonen in Alkmaar. Zijn vader hield de akkertjes aan en ging daar dagelijks heen. Ook werkte hij bij een boer als boerenknecht.

Gerard vond de meeste mensen in Alkmaar maar vreemde lui, omdat er geen hallo vanaf kon. Hij kreeg een baan bij een slagerij als slagersknecht. Het katholieke gezin kerkte bij de Dominicus parochie.

Nadat in 1930 de Katholieke Verkenner waren opgericht kwamen in Alkmaar al snel drie katholieke verkennergroepen. In 1932 de St Laurentiusgroep en de St. Dominicusgroep, In 1933 werd de Andre de Thayegroep opgericht voor minder bedeelde jongeren. Katholieke verkenners van De Geuzen en de Kaninefaten stapten meestal over naar deze groepen. Gerard werd vaandrig (scoutsleiding) bij deze Dominicusgroep en Frits Conijn werd hier in 1935 als verkenner geïnstalleerd. De Dominicusgroep werd vernoemd naar een van de twee binnenstadparochies. Ze hadden hun clubgebouw tussen de Nieuwepoortslaan en de oprijlaan van het sportpark bij de Alkmaarse Hout. Voor de oorlog waren er twee neutrale en vier katholieke padvindergroepen en één vendel voor padvindsters. In totaal speelden 400 meisjes en jongens het spel van Scouting.

De Scoutinggroep is tijdens de meidagen van 1940 actief met het helpen onderbrengen van evacuees uit Amersfoort en in juni 1940 organiseren ze een succesvolle geldinzamelactie voor de slachtoffers van de bombardementen in Rotterdam, door frites te bakken en te verkopen onder andere vanuit het huis van de familie Conijn.

Na het verbod op Scouting in 1941 worden de clubhuizen gebruikt door de nationale Jeugdstorm, waaronder het gebouw van de Dominicusgroep. De jeugdstorm heeft niet lang plezier gehad van de gebouwen want de clubhuizen van de padvindsters en verkennergroepen werden stelselmatig één voor één inbrand gestoken door de morele eigenaren die een verzetsdaad wilden stellen. De Geuzenkorf, het gebouw van de Geuzengroep, ging in oktober 1943 in vlammen op. Ook het clubhuis van de Kaninefaten en de Dominicusgroep is in de oorlog afgebrand. Voor Gerard en Fritz was dit hun eerste verzetsdaad.

Herman Bak, Gerard Veldman en Fritz Conijn van de Katholieke Dominicusgroep waren actief in het verzet. Ook bij de andere groepen waren leden actief zoals Jan en Hennie Hoberg, André van Elburg, Jaap Vlas en Emile en Herman Wagenaar van de Don Boscogroep, Districtscommissaris Doeko Bosscher, Assistent districtscommissaris Welpen

Nel Lind, de joodse Bob van Amerongen en Bob van Hilten van Groep 1 De Kaninefaten en Pieter Jacob Jongens van Groep 2 De Geuzen.

Gerard is samen met Fritz Conijn één van de belangrijkste verzetslieden van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers (LO)-Alkmaar. Beiden zoeken uitbreiding van de groep via de Katholieke Verkenners.

In 1942 begon Gerard op eigen houtje joden onder te brengen in de Wieringermeer. De voortschrijdende bonnen nood bracht hem in contact met de Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers. Hij kwam al snel bij de knokploeg van zijn verkenner Fritz Conijn en nam aan bijna alle gevaarlijke acties deel. Hij was onder andere van de partij bij de acties in Haarlem, Heiloo, Noord-Scharwoude, Amsterdam-Corellistraat.

'De aap is los.' Iedereen die dinsdag 10 oktober 1944 naar Radio Oranje luistert hoort deze vreemde boodschap. Het is een dropping code. Die nacht wilden de Britten een nieuwe wapenzending droppen boven het afwerpterrein Lobster in de Wogmeer. De dropping van die nacht ging echter niet door, want het vliegtuig kon de locatie niet vinden of zien.

Elke verzetsgroep had zijn eigen organisatie rondom zo'n dropping. Er waren mensen verantwoordelijk voor de beveiliging van wegen, de locatie van de dropping en voor het vervoer van de zojuist gedropte wapens. In het geval van deze dropping zou een afzonderlijke groep 's nachts de wapens per vrachtwagen ophalen van de droppingslocatie. Deze groep was niet op de hoogte dat de dropping mislukt was en ging rond 03.30 uur 's nachts vanuit boerderij "Houtlust" in de Schermer (een vaste opslagplaats) op weg. Zij naderden de Rustenburgerbrug, maar wisten niet dat daar Nederlandse landwachters een hinderlaag voor de vrachtwagen had aangelegd. Het is nog steeds onduidelijk of en hoe de landwacht op de hoogte was van deze wapendropping. Bij de brug werd de vrachtwagen beschoten, maar de inzittenden wisten ook terug te schieten. Aan de kant van het verzet kwam Gerard Veldman om het leven. Bij de de landwachters vielen drie doden. Later die de ochtend werd met behulp van de Feldgendarmerie en een delegatie van SD'ers de boerderij 'Houtlust' omsingeld. Hier werden zeven andere leden van de verzetsgroep en onderduikers doodgeschoten.

Gerard werd de volgende dag in Ursum begraven. Hij is na de bevrijding overgebracht naar Alkmaar, waar hij op 28 mei 1945 werd

begraven op de R.K. Begraafplaats St.

Barbara onder grote belangstelling van de binnenlandse strijdkrachten, de illegaliteit en vrienden.

Hij ontving het Verzetsherdenkingskruis. Bij de Gerard Veldmanbrug in Rustenburg (gemeente Koggenland) is een plaquette aangebracht. Hij wordt ook herdacht op het monument aan de Noordervaart in Stompetoren (gemeente Alkmaar).

In oktober 2025 verscheen het boek *Alias LANDMAN - zij die mijn naam kennen, zij zitten in het verzet* van Emma Nielsens.

Meer informatie

[Gerardus Jacobus Veldman | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Gerardus Jacobus Veldman \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Nederland in de Tweede Wereldoorlog - Het verzet - Fritz Conijn \(tweede-wereldoorlog.org\)](#)

[Verzetslieden genadeloos in de val gelokt - ONH](#)

[Ursem, monument 'Slag bij Rustenburg' - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Vijf donkere jaren - Canon van Nederland](#)

[Beeldbank \(regionaalarchiefalkmaar.nl\)](#)

[Verzetsherdenkingskruis \(geni.com\)](#)

[Rustenburg, monument aan de Gerard Veldmanbrug -](#)

[Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Stompetoren, monument aan de Noordervaart - Nationaal](#)

[Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

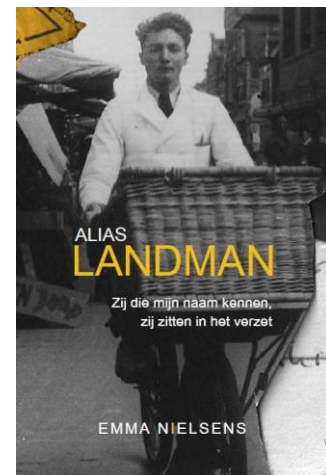
[De slag om Rustenburg. - wo2forum.nl](#)

Geschiedenis van Ursum, uitgave van de historische kring

Ursum jaargang 36 2016-1

Oud Alkmaar, jaargang 41, nr 2 – 2017

Alias LANDMAN - zij die mijn naam kennen, zij zitten in het verzet van Emma Nielsens

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.